

श्री
राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं

इजलास

माननीय अध्यक्ष श्री किशोर सिलवाल
राजस्व सदस्य श्री जीवन कुमार घिमिरे
लेखा सदस्य श्री डम्बर बहादुर कार्की
फैसला

२०७६।०७७ सालको निर्णय नं. ०३०
पुनरावेदन नं. ९७-०७५-RB-०२१८
मुद्दा:- आयकर (२०६९/०७०) ।

तथ्य खण्ड

प्राइम कमर्शियल बैंक लिमिटेड..... १ } पुनरावेदक
विरुद्ध

श्री ठूला करदाता कार्यालय हरिहरभवन ललितपुर..... १ } प्रत्यर्थी

उपस्थित कानून व्यवसायीहरू

पुनरावेदकका तर्फबाट: विद्वान अधिवक्ता श्री सुनिता खुशु

प्रत्यर्थी कार्यालयहरूका तर्फबाट: विद्वान शाखा अधिकृत श्री टेकनाथ अधिकारी

अविलम्बित नजीर: x

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय:- श्री ठूला करदाता कार्यालय हरिहरभवन ललितपुर ।

शुरु निर्णय गर्ने अधिकारी: प्रमुख कर प्रशाशक बलराम रिज्याल

शुरु कार्यालयको निर्णय मिति:-२०७३/१२/३१

प्रशासकिय पुनरावलोकनको निर्णय गर्ने कार्यालय र पदाधिकारी
निर्णय गर्ने पदाधिकारी : महानिर्देशक श्री विष्णु प्रसाद नेपाल
निर्णय मिति:-२०७५/०५/०७

पुनरावेदक कम्पनीका हकमा ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरबाट मिति २०७३/१२/३१

को कर निर्धारणको निर्णय उपर आन्तरिक राजस्व विभागमा प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि निवेदन दिएकोमा त्यहाँबाट समेत हामी करदाताको निवेदन जिकिर नपुग्ने गरी ठूला करदाता कार्यालयबाट भएको अंतिम कर निर्धारण आदेशलाई यथावत सदर गर्ने गरी मिति २०७५/०५/०७ मा भएको निर्णय राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ६(१) र आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११६ बमोजिम प्रस्तुत पुनरावेदन पत्र यस न्यायाधिकरणमा पर्न आएको रहेछ । सुनुवाइका लागि आज यस इजलासमा पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं ठहर यस प्रकार रहेको छ:-

तथ्य खण्ड

१. करदाता प्राइम कमर्शियल बैंक लिमिटेडले आ.व. २०६९/०७० को आय विवरण आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९९ बमोजिम कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा ९६ अनुसार करयोग्य आय रु. ७३,९६,५३,४८७।२१ देखाई ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरमा मिति २०७०/०९/३० मा विवरण पेश गरेको ।
२. प्रस्तुत करदाता प्राइम कमर्शियल बैंक लिमिटेडले आ.व. २०६९/०७० को प्रारम्भिक कर निर्धारण गरेको ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट करदाताको नाममा मिति २०७३/१२/११ मा सूचना जारी भएको ।
३. ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७३/१२/११ मा जारी भएको सूचना करदाताले मिति २०७३।१२।२० मा बुझी लिइ मिति २०७३/१२/३१ जवाफ पेश गरेको ।
४. प्रस्तुत करदाताको आ.व. २०६९/०७० को पूर्ण कर परीक्षण गर्ने क्रमका त्यस प्राइम कमर्शियल बैंक लिमिटेडले आयकर ऐन २०५८ बमोजिम भुक्तानीमा अग्रीमकर कट्टी समेत पूर्णरूपमा गरेको नपाइएकाले सोही ऐनको दफा १०१ बमोजिम संशोधित कर योग्य रु.७५९४१५१।०० आयकर बुझाउनु पर्नेमा सो गरेको नदेखिदा मिति २०७३।१२।३१ को निर्णय पर्चा ।
५. ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरले मिति २०७३/१२/३१ मा जारी गरेको आ.व. २०६९/०७० को संशोधित कर निर्धारण आदेशमा चित्त नबुझी प्राइम कमर्शियल बैंक लि. ले प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि मिति २०७४/०४/०५ मा आन्तरिक राजस्व विभागमा पेश गरेको निवेदन ।

६. संशोधित कर निर्धारण सम्बन्धी निर्णय कानून सम्मत नै भएकोले निवेदकको जिकिर पुग्न सक्दैन भन्ने आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७५/०५/०७ मा भएको निर्णय ।
७. यसमा शुरु करदाता कार्यालयले मिति २०७३/१२/३१ गरेको कर निर्धारण आदेश र सो आदेशलाई सदर गरी भएको आन्तरिक राजस्व विभागबाट प्रशासकिय पुनरावलोकनको निर्णयमा कर कानून र कर न्यायका मान्य सिद्धान्त विपरित भई त्रुटीपूर्ण रहेकोले सोलाइ बदर उल्टी गरी नलाग्ने कर जरिवाना थप दस्तुर तथा व्याज समेतको दायित्वबाट मुक्त गरी पाँउ भन्ने निवेदक करदाताको पुनरावेदन पत्र ।
८. यसमा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता २०७४ को दफा १४० (३) बमोजिम छलफलको प्रयोजनार्थ विशेष सरकारी वकिलको कार्यालयलाई सूचना दिई नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने यस न्यायाधिकरणको मिति २०७६/०२/२९ मा भएको आदेश ।

ठहर खण्ड

९. नियम बमोजिम पेशी सूचिमा चढी पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदन पत्र एवं प्राप्त सुरु मिसिल समेत अध्ययन गरियो ।
१०. आज सुनुवाइका लागि यस इजलास समक्ष पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदक कम्पनीका तर्फबाट उपस्थित विद्वान अधिवक्ता श्री सुनिता खुसुको वहस सुनियो । वहसका क्रममा विद्वान अधिवक्ताले मूलतः पुनरावेदनपत्रमा उल्लेखित जिकिरहरूलाई नै आधार बनाई आयकरको हकमा यस आर्थिक वर्षमा विकास ऋणपत्रको प्रिमियम रकमलाई व्याज आम्दानीबाट क्रमश Amortization गर्ने लेखाको सिद्धान्त अनुसार कट्टा गरेको रकम अमान्य गरेको र कर्मचारीलाई प्रदान गरिएको सवारी साधन सुविधामा हास खर्च, मर्मत सम्भार खर्च, बीमा तथा कर समेत मान्य हुन नसक्ने भन्दै शुरु कार्यालय को निर्णयानुसार भएको अन्तिम कर निर्धारणको आदेश बदर गरी पाउँ भनी जिकिर लिनु भएको छ ।
११. प्रत्यर्थी कार्यालयहरूका तर्फबाट उपस्थित विशेष सरकारी वकील कार्यालय, काठमाण्डौका विद्वान सरकारी वकिल श्री टेकनाथ अधिकारीले करदाताको तर्फबाट कर निर्धारण गर्नु नपर्ने कुनै पनि ठोस प्रमाण पेश नभएको एवं यस प्रकृतिका धेरै पुनरावेदनहरूको फैसला यसै ईजलाशबाट यस अघि नै भैसकेको हुँदा थप जिकिर गरिरहनु पर्ने देखिदैन भन्दै कार्यालयको निर्णय कानून सम्मत नै रहेकोले सदर हुनुपर्छ भन्ने वहस प्रस्तुत गर्नुभयो ।
१२. पुनरावेदक कम्पनीको पुनरावेदनमा लिइएका पुनरावेदन जिकिरहरू, दुवै तर्फका विद्वान कानून व्यवसायीहरूबाट प्रस्तुत वहस बुँदाहरू र मिसिल संलग्न कागज प्रमाणहरूको अध्ययन गरी इन्साफ तर्फ बिचार गर्दा प्रस्तुत मुद्दाका सन्दर्भमा मुख्यत देहाय अनुसार हुने देखियो ।
१३. **विकास ऋणपत्रको premium लाई Amortize गरी खर्च लेखेको सम्बन्धमा:**
आयकर ऐन, २०५८ ले सम्पत्तिलाई व्यापारिक मौज्जात, व्यवसायिक सम्पत्ति, हासयोग्य सम्पत्ति एवं गैर व्यवसायिक सम्पत्तिको रूपमा वर्गिकरण गरेको छ। करदाताले खरिद गरेको विकास ऋण पत्र

(Bond) आयकर ऐन, २०५८ को दफा २ खण्ड (क ट) को परिभाषा अनुसार व्यवसायिक सम्पत्ति भित्र पर्दछ । व्यवसायिक सम्पत्ति खरीद वा प्राप्त गर्दा लागेको सम्पूर्ण खर्चहरू सो सम्पत्ति वापतको लागत (Outgoings) मा गणना गर्नुपर्ने हुन्छ । व्यवसायिक सम्पत्तिको खरीद खर्च (लागत) गणना गर्दा व्यापारिक मौज्जात वा हास योग्य सम्पत्ति प्राप्त गर्दाको खर्च र आय गणना भन्दा केही भिन्न रहेको देखिन्छ । व्यापारिक मौज्जातको लागत गणना गर्दा सम्पूर्ण मौज्जातको लागत गणना एक मुष्ट गणना गरी नाफा वा नोक्सान गणना गर्ने व्यवस्था देखिन्छ । त्यस्तै हास योग्य सम्पत्तिको लागत गणना गरी सम्बन्धित समूहमा समूहकृत गरी प्रत्येक वर्ष तोकिएको दरले हास खर्च गणना गरिन्छ । व्यवसायिक सम्पत्तिको भने प्रत्येक सम्पत्तिको अलग अलग लागत (Outgoings) र निसर्ग वापत प्राप्त आयको आधारमा आय वा नोक्सान यकिन गर्नु पर्ने देखिन्छ । आयकर ऐन २०५८ को दफा १९ सम्बद्ध अनुसूची-२ मा वर्गिकृत सम्पत्तिहरूको हास रकम यकिन गरी खर्च दावी गर्न पाउने व्यवस्था गरेको छ । तर व्यवसायिक सम्पत्तिको हकमा त्यस्तो सम्पत्ति प्राप्त गर्दा लागेको लागत निसर्ग गर्दाको समयमा प्राप्त रकम घटाउने हनु आउने नाफा भए आम्दानी र नोक्सान भए सो हदसम्मको खर्चका रूपमा लेखांकन गर्न पाउने स्पष्ट प्रावधान आयकर ऐन २०५८ को परिच्छेद-८ अन्तर्गतका दफाहरूमा उल्लेख भएको देखिन आयो । तसर्थ, पुनरावेदकको दावी अनुसार परिसोधन (Amortize) गर्न पाउने अवस्था नरहेकोले शुरू निर्णय मिलेकै देखिन्छ ।

१४. **Own your vehicle scheme** का सम्बन्धमा:-

बैंकको निर्णयानुसार सवारी साधन खरीद गरिदिने योजना सञ्चालन गरेको, बैंकको हित वा सेवा शर्त विपरीत कार्य गरेमा सुविधाबाट वञ्चित गर्न मात्र बैंकको स्वामित्व कायम राख्न सवारी साधन बैंकको नाममा राखिएको, उपलब्ध गराईएको सवारी साधन निर्वाध रूपमा उपयोग गर्ने अधिकार Possession Right सम्बन्धित कर्मचारीमा नै रहने, व्यवसायिक काममा समेत अन्यले प्रयोग गर्न नपाउने, ईन्धन र मर्मतको खर्च निश्चित सीमा भन्दा माथिको सम्बन्धित कर्मचारीले नै ब्यहोर्ने, कर्मचारीको रोजाईमा रकम थप गरेर सवारी साधन खरीद गर्न सकिने, सवारी साधनको प्रयोग बैंकको आय आर्जन सँग सम्बन्धित कामका लागि मात्र नहुने, ब्यक्तिगत प्रयोजनमा बढी उपयोग हुने र पछि तोकिएको समयमा कर्मचारीलाई नै हस्तान्तरण भै सम्पत्तिको निसर्गबाट बैंकलाई कुनै प्रतिफल प्राप्त नहुने भएकाले पूर्ण स्वामित्व बैंकको हो भन्न सकिने अवस्था देखिएन ।

Nepal Accounting Standard (NAS) को Paragraph 6 and 7 मा यस सम्बन्धि परिभाषा र Recognition बारे उल्लेख भएको तथ्य –"Property, plant and equipment are tangible items that :- a) are held for use in the production or supply of goods or services, for rental to others or for administrative purpose." Para-6

"The cost of an item of property, plant and equipment shall be recognized as an assets, if and only if, (a) It is probable that future economic benefits associated with the item will flow to the entity." para-7

लेखामानको उपरोक्त तथ्य अनुसार कुनै निकायको सम्पति हुन त्यस्तो सम्पति उक्त निकायको उत्पादन कार्यमा प्रयोग भएको हुनु पर्ने वस्तु तथा सेवाको वितरणमा प्रयोग भएको हुनु पर्ने, अन्य व्यक्तिलाई भाडामा दिन सक्ने वा प्रशासकीय कार्यमा प्रयोग भएको हुनु पर्नेमा बैंकले स्वतन्त्र रूपमा उल्लेखित कुनै पनि कार्यमा प्रयोग गर्न सक्ने देखिएन । ब्लु बुक र दर्ताका आधारमा मात्र सवारी साधन बैंकको स्वामित्वमा रहेको भनी व्यवसायको वार्षिक आयबाट निम्नानुसारका खर्च कट्टी दावी गरेको सन्दर्भमा हेर्दा निम्नानुसार देखियो:

क) हास खर्च कट्टी दावी:- आयकर ऐन, २०५८ को दफा १९(१) मा कुनै व्यक्तिले कुनै आय वर्षमा कुनै व्यवसाय वा लगानीबाट भएको आय गणना गर्ने प्रयोजनका लागि सो व्यवसाय वा लगानीबाट सो व्यक्तिको आय आर्जन गर्न सो वर्षमा आफ्नो स्वामित्वमा रही प्रयोग गरेको हास योग्य सम्पतिको हास भए वापत अनुसूची - २ बमोजिम हास खर्च कट्टी गर्नु पर्नेछ भन्ने व्यवस्था भएकोमा Own your vehicle scheme अन्तर्गत खरिद भएका सवारी साधनको पूर्ण स्वामित्व बैंकको हुने नदेखिएको र प्रयोग समेत बैंकका लागि मात्र भए गरेको नदेखिएको अवस्था हुँदा माथि विवेचित तथ्यबाट सवारी साधनको हास खर्च कट्टी दावी नपाउने गरी भएको शुरुको निर्णय कानून सम्मत नै देखिन आयो ।

ख) बीमा खर्च:- माथि विवेचित आधारमा सवारी साधनमा बैंकको पूर्ण स्वामित्व नदेखिएको र प्रयोग समेत बैंकका लागि मात्र भए गरेको नदेखिदा सवारी साधनका लागि गरेको बीमा खर्च अमान्य गर्नेगरी भएको ठूला करदाता कार्यालयको निर्णय मिलेकै देखिन आयो ।

ग) सवारी साधन कर:- माथि विवेचित आधारमा सवारी साधनमा बैंकको पूर्ण स्वामित्व नदेखिएको र प्रयोग समेत बैंकका लागि मात्र भए गरेको नदेखिदा सवारी साधनका लागि गरेको सवारी साधन कर खर्च अमान्य गर्नेगरी भएको ठूला करदाता कार्यालयको निर्णय मिलेकै देखिन आयो ।

१५. अतः स्थायी लेखा नं.३०२५९९८५३ भएका पुनरावेदक करदाता प्राइम कमर्शियल बैंक लिमिटेडको आ.ब. २०६९।०७० को माथि विवेचित आधार र कारणबाट आयकर निर्धारणका सम्बन्धमा शुरु ठूला करदाता कार्यालयको मिति २०७३।१२।३१ को निर्णय र सोलाई समर्थन गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागबाट मिति २०७५।०५।०७ मा भएको निर्णय मिलेको देखिदा सदर हुने ठहर्छ । पुनरावेदकको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्दैन । अरुमा तपसिल बमोजिम गर्नु ।

तपशिल

प्रस्तुत फैसलाको जानकारी विशेष सरकारी वकीलको कार्यालय, काठमाण्डौंलाई दिनु..१

सरोकारवाला पक्ष नक्कल माग गर्न आए नियमानुसार नक्कल दिनु..... २
फैसलाको विद्युतीय प्रति अपलोड गरी प्रस्तुत मुद्दाको दायरीको लगत कट्टा गर्नु र शुरु
तथा रेकर्ड मिसिल नियमानुसार गरी अभिलेख शाखामा बुझाई दिनु..... ३

डम्बरबहादुर कार्की
(लेखा सदस्य)

उक्त रायमा हाम्रो सहमति छ ।

जीवनकुमार घिमिरे

किशोर सिलवाल

(राजस्व सदस्य)

(अध्यक्ष)

फैसला तयारीमा सहयोग गर्ने

शाखा अधिकृत: श्री युबराज गौतम

कम्प्युटर श्री प्रदिप तिवारी

इतिसम्बत २०७६ साल भाद्र १९ गते रोज शुभम.....